

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard
Beskæftigelsesministeriet
Holmens Kanal 20
1060 København K.

E ministeren@bm.dk

Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Fællesudvalget for Selvstændige og Medarbejdende Ægtefællers bidrag til evalueringen af dagpengereformen fra 2017

I juni 2021 afleverede Danske A-kasser sin evaluering af dagpengereformen fra 2017 til beskæftigelsesministeren. I de kommende måneder skal evalueringen bearbejdes i Beskæftigelsesministeriet og STAR med henblik på justeringer af reformen. Fællesudvalget for Selvstændige og Medarbejdende Ægtefæller ønsker i den forbindelse at understøtte og bidrage til evalueringen fra Danske A-kasser med tre forslag, der kan inkluderes i den samlede evaluering.

Beregningsperioden for dagpenge skal følge optjeningsperioden

I dag kan et medlem optjene ret til dagpenge på baggrund af medlemmets indkomst de seneste 36 måneder. Beregningsperioden for udbetaling af dagpengesats til medlemmet baseres dog på de sidste 24 måneder indkomst, hvorfor der er uoverensstemmelse mellem de to perioder. Det betyder, at hvis et medlems indkomst, som vedkommende optjener dagpengeret på, ligger 24-36 måneder tilbage, vil satsen til udbetaling ikke kunne beregnes på disse måneder. Et medlem kan altså leve op til indkomst- og beskæftigelseskravet for optjening af dagpenge, men kan ikke få beregnet sin sats på baggrund af denne indkomst.

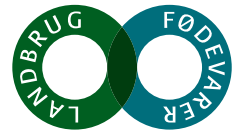
Dette er uhensigtsmæssigt, og derfor foreslår Fællesudvalget på lige fod med Danske A-kasser, at beregningsperioden i stedet følger optjeningsperioden, så beregningen som udgangspunkt sker på baggrund af samme periode nemlig 36 måneder for både optjening og beregning af sats.

Valgfrihed for selvstændige mellem trin 1-og trin 2-beregningen

Det er Fællesudvalgets opfattelse, at der bør være valgfrihed mellem trin-1 og trin-2 beregning. Det skal således være muligt for den selvstændige at vælge, om der skal ske satsberegning efter trin 1 eller trin 2, uanset hvilket trin man har optjent dagpengeret på. Det er et problem, at trin 2-beregningen kun kan anvendes overfor dem, der opfylder ret til dagpenge på trin 2. Mange selvstændige har en lavere omsætning frem mod lukning af en virksomhed, og derfor ender den selvstændige ud med en meget lav sats, da beregningen er sket på baggrund af én enkelt årsopgørelse.

Selvstændige skal altid kunne få beregnet dagpengesats på baggrund af et gennemsnit af de bedste 2 indkomstår inden for de seneste 5 år, hvis medlemmet dermed stilles bedre end ved en beregning på baggrund af ét år. Dette vil være med til at ligestille selvstændige med lønmodtagere i dagpengesystemet.

Alternativt vil Fællesudvalget anmode om en genindførelse af mindstesatsen. Mindstesatsen for dagpenge- og efterlønsberegningen bortfaldt den 1. oktober 2018. En tidligere undersøgelse fra ASE viser dog, at 20 procent af dagpenge- og efterlønsmodtagere har brugt mindstesatsen for

selvstændige som beregningsgrundlag. Udvalget opfordrer derfor til, at mindstesatsen genindføres for at sikre tryghed for selvstændige.

Lønftale og overført indkomst for medarbejdende ægtefæller

Medarbejdende ægtefælles indkomst afhænger af om vedkommende modtager overført indkomst eller har indgået lønftale. Hvis der er indgået en lønftale, skal der være tale om almindelige løn- og arbejdsvilkår på lige fod med øvrige ansatte i virksomheden. Udsædvanlig lønudbetaling f.eks. per kvartal kan altså betyde, at den medarbejdende ægtefælle mister dagpengeretten, selvom vedkommende opfylder betingelserne for beregning af indtjening og sats på årsbasis.

Medarbejdende ægtefælle aflønnes oftest forskelligt i perioder afhængigt af virksomhedens samlede økonomi. Fællesudvalget mener på den baggrund, at beregning af indtjening for medarbejdende ægtefælle med lønftale bør ske på årsbasis for at tage hensyn til disse udsving i løn. Samtidig skal det nævnes, at der ikke stilles samme krav til, at den selvstændige har et overskud, der svarer til almindelige løn- og arbejdsvilkår.

Fællesudvalget mener yderligere, at der i evalueringen af dagpengereformen bør foretages overvejelser vedr. medarbejdende ægtefællers mulighed for udbetaling af maksimal dagpenge- og efterlønsats i forbindelse med overført indkomst. Det er i dag umuligt for medarbejdende ægtefæller med overført indkomst at opnå den fulde efterlønsats, da der maksimalt må overføres 252.000 kr. til en ægtefælle, men for at modtage den højeste sats i efterløn eller dagpenge kræves der en indtægt på ca. 275.000 kr. Dette til trods for, at den medarbejdende ægtefælle i langt størstedelen af tilfældene har arbejdet på fuld tid eller mere i virksomheden. Fællesudvalget foreslår derfor at forhøje den maksimale grænse for medarbejdende ægtefællers indtjening ved overført indkomst.

Vi håber, at ovenstående forslag fra udvalget vil blive taget med i den endelige evaluering af dagpengereformen, så vi sikrer, at selvstændige og medarbejdende ægtefæller i Danmark får lige vilkår og dermed tryghed, når det kommer til dagpenge og efterløn.

På vegne af fællesudvalget for selvstændige og medarbejdende ægtefæller

Lone Andersen

Lone Andersen

Viceformand i Landbrug & Fødevarer

Fællesudvalget for selvstændige og medarbejdende ægtefæller er sammensat af Landbrug & Fødevarer, Familieudvalget, LandboNord, De Samvirkende Købmænd og Virksomme Kvinder. Udvalget fungerer som fælles talerør for de nævnte grupper, hvor vi har særligt fokus på forbedringer af erhvervsforholdene for mindre selvstændige erhvervsdrivende